

Wat wil de huid?

Gooi die potjes crème maar weg, zegt Jetske Ultee bij een quinoasalade. „Je krijgt er rimpels en puistjes van.” Dr. Jetske strijdt als Don Quichot tegen de valse beloftes van cosmeticaconcerns.

tekst Rinskje Koelewijn foto David van Dam

Als de ogen de spiegels van de ziel zijn en de huid het visitekaartje van het lichaam, wat valt er dan te zien aan Jetske Ultee? Roestbruine ogen, donker op-gemaakt. De huid glad en

glanzend. Haar poederroze truitje zakt nonchalant van haar schouder. „Kijk”, zegt ze. „Dit is het resultaat van een keer flink verbranden.” Ik zie een paar lichtbruine sproetjes. Ze toont haar andere schouder, die wel beschermd was tegen de zon. Nul oneffenheden. En wat vertellen die ogen en huid? Gezonde vrouw, niet piepjong maar ook nog lang niet oud. Is het haar onberispelijke natuur die wordt weerspiegeld in haar voorkomen? Die indruk wekt ze wel. Wat ze toont, lijkt ze zorgvuldig te onderhouden. Indien nodig met wat hulp van buitenaf.

Jetske Ultee (42) geeft via internet advies over huidverzorging. Ze noemt zich onderzoeksarts cosmetische dermatologie. Dat is geen officiële titel of beroep, de benaming is eigenlijk een noodgreep. Ze is geen dermatoloog en ook geen cosmetisch arts. Ze studeerde wel geneeskunde (in Rotterdam), ze promoveerde (op zenuwletsel aan de onderarm) en ze had een (schaarse) opleidingsplek bemachtigd bij de specialisatie plastische chirurgie. Tien jaar geleden brak ze abrupt haar opleiding af. Niet omdat het vak haar niet boeide. „Ik heb een fascinatie met het lichaam, altijd gehad. Ik maak het graag mooier en functioneler. Ik vond opereren leuk. Werken met je handen, creatief.” Maar van ziekte en elende hield ze niet en het straffe ziekenhuisbestaan stond haar tegen. „Het totale gebrek aan vrijheid, het dag en nacht beschikbaar moeten zijn, alsof je vastzit in een machine.” Haar echtgenoot is chirurg. „Alleen als hij halfdood is, zegt hij een operatie af.”

Ze was zwanger toen ze besloot te stoppen met haar opleiding, dat speelde ook mee. „De vrouwelijke specialisten met kinderen die ik toen kende, werkten allemaal op de toppen van hun kunnen. Maar niemand die het toegaf.” Ze wilde graag een groot gezin. Zelf is ze enig kind. Haar vader is kinderarts, haar stiefmoeder hoogleraar pedagogiek. Haar ouders scheidden toen ze negen was, zij bleef bij haar vader wonen. Ze heeft in vijf jaar vier kinderen gekregen, twee meisjes en twee jongens, ze zijn 11, 9, 7 en 6. Zij is nu dokter Jetske, met een tweewekelijks blog, een boek (*Dr. Jetske's Huidboek*) en een eigen huidverzorgingslijn. Haar website wordt door 100.000 mensen per maand bezocht. Een

team van zeven mensen beantwoordt telefonisch en online huidvragen en ze heeft één full-time wetenschappelijk onderzoeker in dienst. Dat alles financiert ze met de verkoop van haar producten.

Ze woont in Oosterbeek, houdt kantoor in Rotterdam, maar komt, op eigen initiatief, naar Amsterdam voor de lunchafpraak. Wat ze wil drinken? Een glas water. „Eerst het tekort maar eens aanvullen.” Ik spits mijn oren. Deze vrouw lijkt de jeugd in pacht te hebben, elk snippertje informatie kan belangrijk zijn. Dus let even op wat ze nog meer bestelt. Een salade van rode quinoa. Rijk aan eiwitten en vezels en vitamines. Het witte broodje erbij laat ze liggen. Koolhydraten veroorzaken huidveroudering, lees ik op haar blog. Geen koffie na, maar een kopje groene thee. „Preventief bij het ontstaan van rimpels.” Het koekje eet ze natuurlijk niet. Ze drinkt wel een glas witte huiswijn. Wat het heilzame effect daarvan is? Geen idee. Ze had er gewoon zin in, zei ze.

Jetske Ultee heeft haar specialisatie uitgevonden. Achteraf is het een logische combinatie van alles wat haar altijd al interesseerde: geneeskunde en cosmetica. „Mijn eerste spreekbeurt in de vijfde klas lagere school ging over Helena Rubinstein.” Rubinstein werd met haar cosmeticaconcern een van de rijkste vrouwen ter wereld. Ze herinnert zich de oude spulletjes van een bevriende schoonheidsspecialist waarmee ze mocht rommelen als kind. Gegeneerd vertelt ze dat ze op de middelbare school een keer de klas is uitgestuurd omdat ze zich achterin het lokaal zat op te maken. Toen ze studeerde had ze een bijbaantje op de operatiekamer plastische chirurgie in het Erasmus MC. „Dat vak gaat ook over herstellen, mooier maken, beter laten functioneren.”

Ze is zich gaan concentreren op de huid. Het grootste en meest zichtbare orgaan. „De huid is ons uithangbord.” Een beetje dokter ziet aan de huid of een patiënt geelzucht heeft of bloedarmoede, of hij rookt of drinkt, angstig is of juist gelukkig. Was dan dermatoloog geworden, zou je denken. Maar dan schudt Jetske Ultee van nee. „Niet mijn ding”, zegt ze. Een dermatoloog houdt zich bezig met de zieke huid. Zij is geïnteresseerd in de gezonde huid en hoe die te verzorgen, te verbeteren en te behoeden voor slijtage. Ze vergelijkt het met het onderscheid tussen een psychiater en een psycholoog. De eerste concentreert zich op mensen met een ziekte, de laatste helpt in principe gezonde mensen beter te functioneren.

Slim, die keuze voor de gezonde huid, want daarmee heeft ze een enorme potentiële doelgroep. Vrijwel elke vrouw boven de 18 smeert elke dag wel iets op haar huid. „Gemiddeld gebruikt een vrouw negen tot twaalf verschillende

CV

Geboren 4 juni 1972 in Woerden

Burgerlijke staat getrouwd met Frits Berends

Opleiding VWO (Vassius gymnasium Amsterdam en Geert Groote College Deventer), studie Geneeskunde (Rotterdam), gepromoveerd in de Plastische Chirurgie (Rotterdam); Nu bezig met opleiding cosmetisch chemicus (via de British Society of Cosmetic Scientists in Londen)

Woont in Oosterbeek

Eerste baan op de middelbare school in een kledingwinkel

Vervoermiddel Audi Sport te weinig

Boek *Wild* van Cheryl Strayed

Film *La vita è bella* van Roberto Benigni

Muziek Corinne Bailey Rae en als ik behoefte heb aan een beetje zonlicht Vanessa Da Mata.

Onmisbaar Storytel, mijn luisterboekapp. Voor alle eenzame uurtjes in de auto.

verzorgingsproducten per dag.” En iedereen wil weten wat nou werkt en wat niet.

Jetske Ultee was tot een jaar of vier geleden hoofd van de afdeling huidtherapie bij de Velt-huiskliniek. Wie het geld ervoor heeft, kan zich laten laseren, injecteren, peelen. En dan blijven de rimpels, pigmentvlekken en rode vaatjes weer even weg. Ze gaat eens per jaar zelf ook voor zo'n onderhoudsbeurt. Ze wijst op haar voorhoofd. „Klein beetje botox.” Meer niet? Nee, meer niet. Ze is geen voorstander van opspuiten en al helemaal niet van chirurgische ingrepen. „Mijn punt is dat je met cosmetische behandelingen de gevolgen weghaalt, zonder het onderliggende probleem aan te pakken.” En dat probleem is dat mensen „een godsvermogen” uitgeven aan producten die in het gunstigste geval niet doen wat ze beloven, en in het ergste precies dat veroorzaken wat ze zouden moeten voorkomen: irritatie, uitdroging, rimpels.

Angel dusting

Dr. Jetske voelt zich Don Quichot, zegt ze. Haar strijd tegen de loze beloftes van de grote cosmeticaconcerns is taal. Ze durft te beweren dat in de meeste crèmes en smeersels niet meer dan een euro aan ingrediënten zit. Ook in de peperdure crèmes. Hypoallergeen, dermatologisch getest, zonder parabenen, het zijn allemaal beweringen die weinig zeggen. En bevat het een ingrediënt waarvan de effectiviteit is bewezen, dan is de kans groot dat er niet meer dan 0,0001 procent van in de crème zit. *Angel dusting* heet dat; een klein beetje van een werkzame stof toevoegen, net genoeg om het te mogen vermelden op het etiket. Ze ziet dat fabrikanten dezelfde crèmes verkopen in potjes met een andere naam en een ander prijskaartje, zogenaamde *body doubles*. En wat ze soms aantreft in de ingrediëntenlijsten op de potjes vindt ze „shocking”. Slechte bewaarsstoffen, alcohol die de huid uitdroogt, geurstoffen die irriteren. Zo krijg je anti-puistmiddeltjes die juist acné veroorzaken, zonnebrandcrèmes met slechte filters, babyzalfjes die bewaarsstoffen bevatten die je liever niet op roze billetjes smeert.

Nee, merknamen noemt ze niet. Ze zal daar gek zijn. De cosmeticaconcerns zijn groot en machtig. Er zijn een stuk of vijf fabrikanten (L'Oréal, Unilever, Procter & Gamble, Estée Lauder) die vrijwel alle verzorgingsproducten maken. „Soms ben ik bang dat ik een te grote *pain in the ass* voor ze wordt.” Wat zou er dan kunnen gebeuren? Claims? Ze haalt haar schouders op. „Laat ik zeggen dat ik zelf mijn beweringen zeer zorgvuldig controleer. Ik baseer me uitsluitend op degelijk wetenschappelijk onderzoek.” Wat ze wel doet: de consument de kennis verstrekken die zij in de loop der jaren heeft verzameld. Koop niks boven de 100 euro, laat alles

'Dermatologen weten vaak weinig van cosmetica'

Jetske Ultee is onderzoeksarts cosmetische dermatologie. „Er zijn wel degelijk ingrediënten die de huid mooier maken.”

wat in een (glazen) potje zit, liggen, want werkzame producten verdragen geen licht of lucht. Vermijd alles met een geurtje of een kleurtje. En ze geeft in haar boek en op haar site een overzicht van 'slechte' bestanddelen. Met dat lijstje kunnen mensen zelf producten beoordelen.

Je vraagt je af hoe de cosmeticaconcerns ermee weggomen, met de valse beloftes en soms regelrechte leugens. Ze haalt haar schouders weer op. „Er is veel te weinig kennis over cosmetica.” Maar die concerns hebben toch chemici en dermatologen in dienst? Ze kijkt meewarig. „Ik zie dat niet terug in hun producten. Chemici kunnen een mooie crème maken, maar ze zijn geen arts.” Zij wel. En zij zegt dat er wel degelijk ingrediënten zijn die de huid jonger houden en mooier maken. Waarom wor-

den die dan niet gebruikt? „Het lijkt wel of cosmeticaproducten niet geloven in de werking van cosmetica.” Zelfs dermatologen weten er volgens haar weinig van. „Het gat tussen dermatologie en cosmetica is enorm. Dermatologen schrijven antibiotica voor om een eczeemhuid te gehezen, of geven een recept voor hormoonzalf. Maar vaak verzuimen ze te vragen welke verzorgingsproducten de patiënt gebruikt en of dat soms de oorzaak is van het probleem.”

Haar ideale huidverzorging is die van haar zelf. Ze is naar een paar fabrieken gegaan, in Zeewolde en in België, met de vraag of ze een crème konden maken met de ingrediënten die zij goed vindt. Het heeft haar twee jaar gekost, maar nu is haar ongeparfumeerde, luchtdicht verpakte product zoals ze het hebben wil. Aha.

Nu komt de aap uit de mouw. Alle producten zijn slecht, behalve die van haar? „Dat is precies wat ik niet bedoel te zeggen. Met mijn advies kun je ook heel goed producten van merken aanschaffen die wel goed zijn.”

Haar verzorgingslijn is niet te koop in de winkel. „Dat kan niet, want de flesjes moeten gekoeld worden opgeslagen. Winkels kunnen ze niet op voorraad houden.” Luchtvaartmaatschappij KLM overwoog producten van haar aan te bieden aan business- en first class passagiers, maar dat wilde ze niet. „Dat wordt me te groot en te veel.” Uncover is alleen te bestellen via haar website. En dat doen inmiddels honderden vaste klanten per dag. Voor haar een teken dat haar boodschap overkomt. „Mensen willen weten wat ze smeren.”

De rekening

De Uusbreeker
Weesperzijde 23, Amsterdam

1 espresso	2,00
1 kruidenthee	2,40
1 fles Pellegrino	4,10
2 witte huiswijn	7,80
2 salade rode quinoa	17,30
Totaal	33,60 euro